

Nader onderzoek beschermde soorten

Proeftuin Goirle

projectnummer 418150
definitief
9 september 2019

Nader onderzoek beschermde soorten

Proeftuin Goirle

projectnummer 418150

definitief
9 september 2019

Auteurs

SCHJ van Eijk

Opdrachtgever

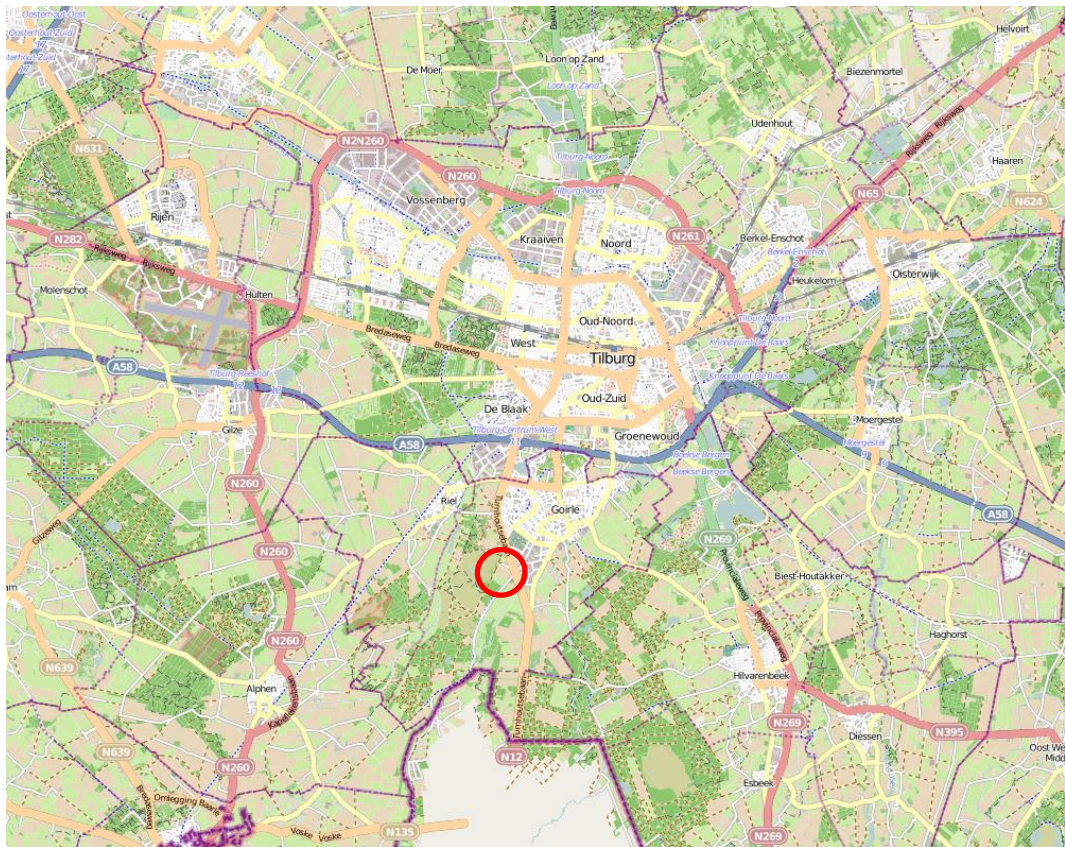
Gemeente Goirle
Oranjeplein 1
5051 LT GOIRLE

datum vrijgave	beschrijving revisie	goedkeuring	vrijgave
	definitief	C. Schellingen	M. Stabel

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Huidige situatie	2
1.3	Voorgestane ontwikkeling	2
2	Methode	3
2.1	Levendbarende hagedis en hazelworm	3
2.2	Jaarrond beschermde nesten	4
2.3	Kleine marterachtigen	4
2.4	Terreinbezoeken	5
3	Resultaten	6
3.1	Levendbarende hagedis en hazelworm	6
3.2	Jaarrond beschermde nesten	7
3.3	Kleine marterachtigen	8
4	Resultaten en toetsing Wet natuurbescherming	10
4.1	Resultaten	10
4.2	Toetsing Wet natuurbescherming	10
4.2.1	Levendbarende hagedis	10
4.2.2	Steenmarter	11
4.2.3	Buizerd	11
4.2.4	Eekhoorn	11
5	Bronnen	12

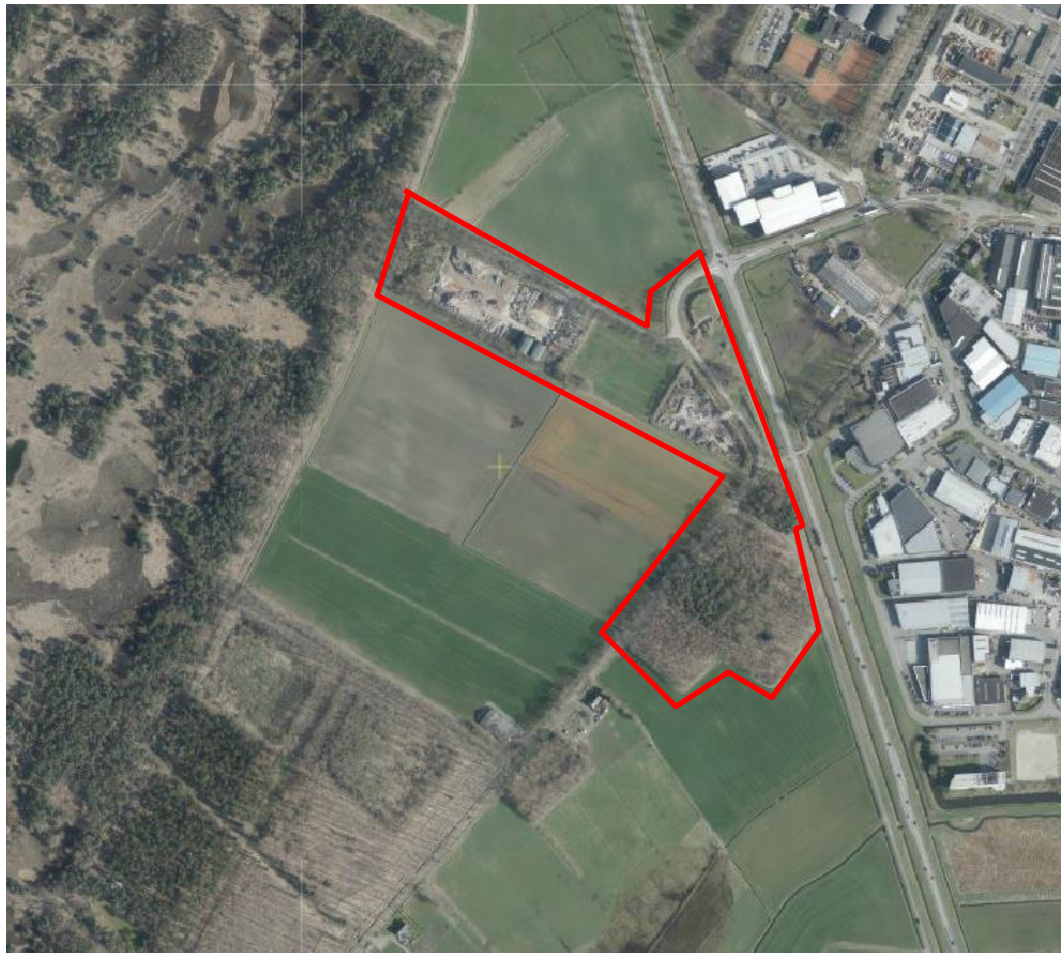
Globale ligging van het onderzoeksgebied (rood omlijnd) Bron: Globespotter, 2018.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Goirle is voornemens om ten westen van de kern van Goirle een aantal functies, waaronder een manege en een puinbreker, een nieuwe plek te geven. Dit voornemen is echter in het huidige bestemmingsplan niet toegestaan. Om deze reden wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld. Het plan kan worden uitgevoerd als duidelijk is dat het plan niet in strijd is met de Wet natuurbescherming en het beleid van het Natuurnetwerk Nederland. Daarom is inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden binnen de invloedssfeer van het onderzoeksgebied en de effecten hierop.

Begin 2019 is een natuurtoets uitgevoerd (Antea Group, 2019) om dit inzicht te verkrijgen. Uit deze natuurtoets blijkt dat nader onderzoek nodig is naar het voor komen van de hazelworm, levendbarende hagedis, kleine marters en jaarrond beschermde nesten. In deze rapportage zijn de resultaten van dit nader onderzoek beschreven.

Figuur 1.2. Ligging onderzoeksgebied.

1.2 Huidige situatie

Het plangebied ligt in de provincie Noord Brabant, in de gemeente Goirle. Het plangebied ligt ten westen van de kern van Goirle tussen de Turnhoutsebaan en de Regte Heide in. Het plangebied bestaat uit landbouwpercelen, een puinbrekerij, bospercelen en een aantal onverharde wegen.

1.3 Voorgestane ontwikkeling

Het onderzoeksgebied wordt heringericht waarbij ruimte wordt gemaakt voor de manege, de puinbreker en natuur. Een impressie van de toekomstige inrichting is weergegeven op Figuur 1.2. De huidige puinbreker wordt deels verplaatst. De gemeentewerf blijft liggen op de huidige locatie, maar wordt voor een deel wel aangepast. In grote delen van het gebied wordt natuur aangelegd waarbij delen worden afgegraven. De exacte invulling van deze natuurlijke inrichting is nog onbekend.

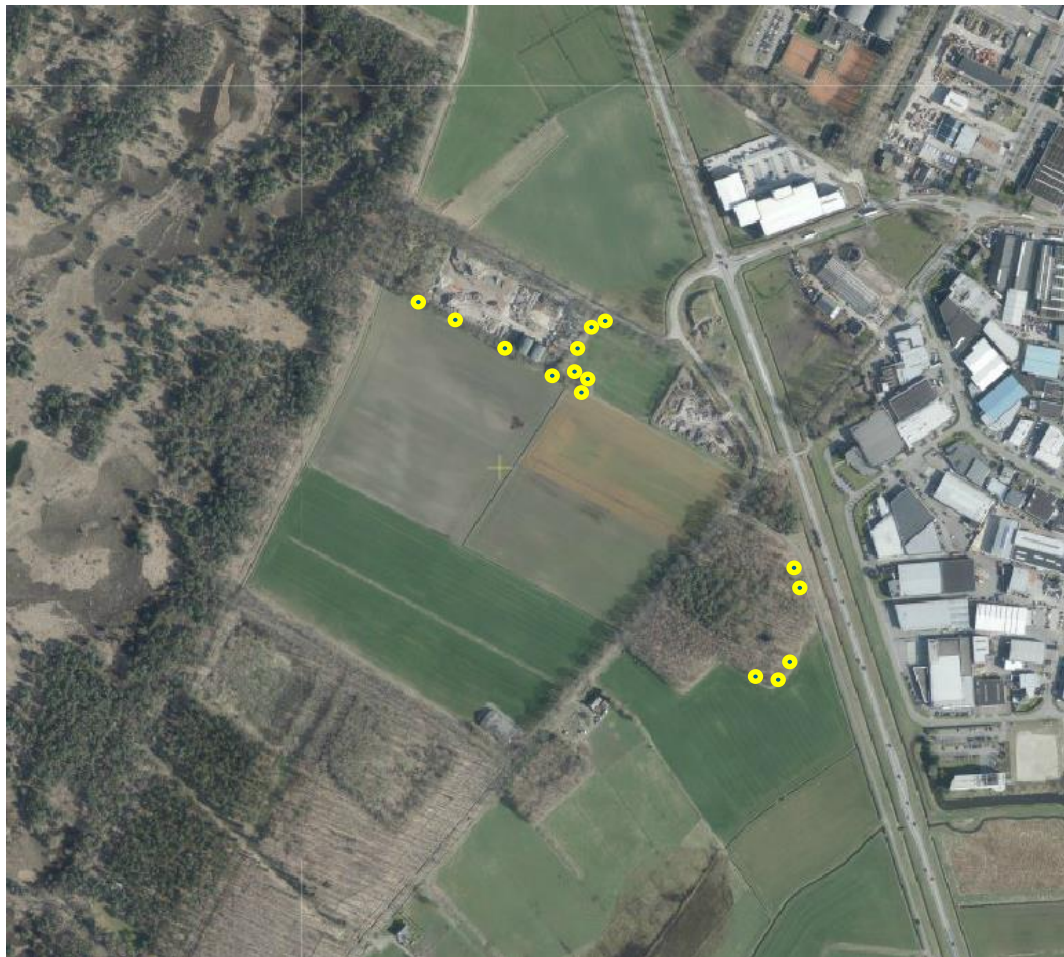

Figuur 1.2. Schets planvoornemen (Gemeente Goirle, 2019).

2 Methode

2.1 Levendbarende hagedis en hazelworm

Het onderzoek naar de levendbarende hagedis en hazelworm is uitgevoerd door 15 tapijttegels verspreid in het onderzoeksgebied neer te leggen. De reptielen gebruiken deze tegels als schuilgelegenheid. De tegels zijn één maand voor de eerste controleronde in het veld gelegd. In totaal zijn vier controlerondes gehouden in de periodes juni - september. Deze aanpak is gebaseerd op de richtlijnen uit het kennisdocument levendbarende hagedis (BIJ12, 2017) en de soortinventarisatieprotocollen voor de hazelworm en de levendbarende hagedis (Netwerk Groen Bureau's, 2017).

Figuur 2.2. Locaties van tapijttegels.

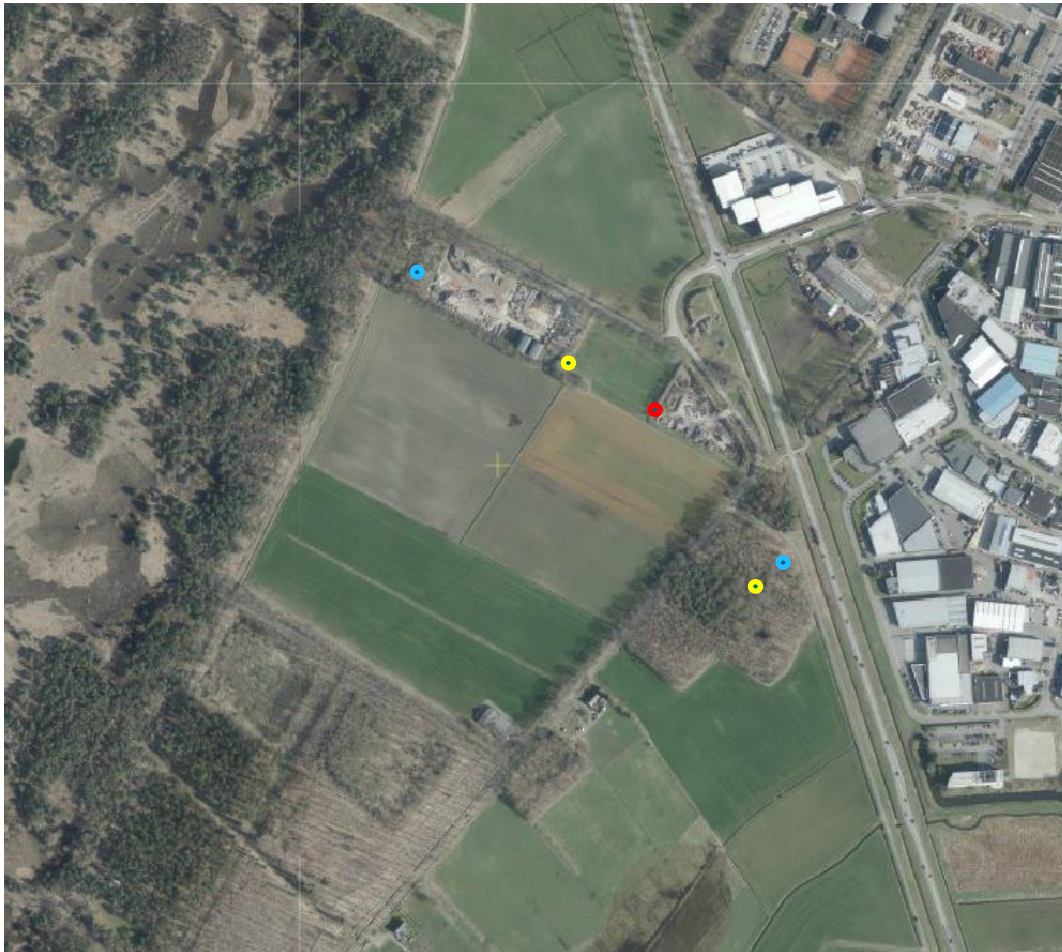
Tijdens de verschillende terreinbezoeken is het onderzoeksgebied te voet belopen. Daarbij zijn de meest geschikte biotopen voor reptielen in het onderzoeksgebied bezocht. Ook zijn ieder bezoek alle tapijttegels omgedraaid.

2.2 Jaarrond beschermde nesten

Het onderzoek naar jaarrond beschermde nesten is uitgevoerd door op drie verschillende data in de periode 15 april – 15 juni naar nesten te zoeken en de gebruiker met behulp van een verrekijker vast te stellen. Deze methode is gebaseerd op de BMP-methode voor broedvogelinventarisatie van SOVON en het kennisdocument buizerd (BIJ12, 2017).

2.3 Kleine marterachtigen

In het onderzoeksgebied is onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van kleine marterachtigen. Het onderzoek naar het al dan niet voorkomen van marterachtigen is uitgevoerd door gericht te zoeken naar (verse) sporen op de onderzoekslocatie. Daarnaast worden er twee wildcamera's met jigglers, twee marterboxen en één struikrover in combinatie met lokstoffen geplaatst op punten waar marterachtigen verwacht worden (zie figuur 2.2 voor de locaties).

Figuur 2.2. Locaties van de jigglers (geel), mostela's (blauw) en struikrover (rood).

De camera's, marterboxen en struikrover hebben zes weken onafgebroken in het veld gestaan. Om de drie weken zijn de camera's gecontroleerd en uitgelezen. Dit onderzoek is uitgevoerd

conform de richtlijnen uit de handreiking kleine marters in relatie tot soortenbescherming (Provincie Noord Brabant, 2017).

2.4 Terreinbezoeken

Ten behoeve van de verschillende soortonderzoeken zijn de volgende terreinbezoeken uitgevoerd.

Tabel 2.1. Overzicht terreinbezoeken en omstandigheden.

Datum	Tijd	Weer	Soort
29-04-2019	8:30 – 10:30	Zonnig, 13 graden Celsius	Levendbarende hagedis, jaarrond beschermde nesten
13-05-2019	9:15 – 13:00	Zonnig, 15 graden Celsius	Levendbarende hagedis, jaarrond beschermde nesten, kleine marters
3-06-2019	8:45 – 10:45	Licht bewolkt, 20 graden Celsius	Levendbarende hagedis, jaarrond beschermde nesten, kleine marters
26-06-2019	8:45 – 10:15	Heilig, 21 graden Celsius	Levendbarende hagedis, jaarrond beschermde nesten, kleine marters
7-08-2019	9:15 – 10:45	Half bewolkt, 22 graden Celsius	Levendbarende hagedis
22-08-2019	9:00 – 10:45	Half bewolkt, 22 graden Celsius	Levendbarende hagedis

3 Resultaten

3.1 Levendbarende hagedis en hazelworm

Tijdens het eerste terreinbezoek is één levendbarende hagedis waargenomen die de weg aan de oostkant van het gebied, zijnde de Krombeemden, overstak. Er zijn geen andere waarnemingen van levendbarende hagedis gedaan. Ook zijn geen hazelwormen waargenomen.

Figuur 3.1. Een van de neergelegde tapijttegels in geschikt biotoop.

● Waarneming levendbarende hagedis 13-05-2019
Figuur 3.2. Waarnemingen levendbarende hagedis.

3.2 Jaarrond beschermde nesten

In het onderzoeksgebied is een nest van een buizerd aanwezig. In dit nest zijn twee jongen groot geworden (zie Figuur 3.3). De locatie van het nest is weergegeven op Figuur 3.4.

Figuur 3.3. Twee jonge buizerds op het nest in het onderzoeksgebied.

Figuur 3.4. Locatie nest buizerd.

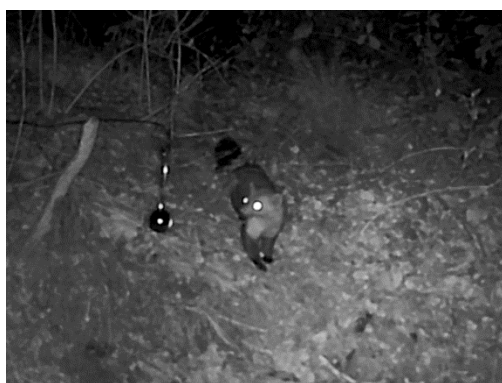
3.3 Kleine marterachtigen

Door middel van vijf camera's in verschillende opstellingen is onderzoek naar het voor komen van kleine marterachtigen uitgevoerd. Deze camera's zijn geplaatst op plekken waar marters verwacht worden. Bijvoorbeeld bij een boomstam met krabsporen (zie Figuur 3.5).

Figuur 3.5. Krabsporen van bijvoorbeeld marter op een boomstam.

Tijdens het cameraonderzoek zijn verschillende diersoorten waargenomen. Het gaat dan om steenmarter, eekhoorn, ree, vos, huiskat, rat en verschillende muizensoorten. De steenmarter en de eekhoorn zijn middels de Wet natuurbescherming beschermde soorten. Ree, vos en muizensoorten zijn ook beschermd onder de Wet natuurbescherming, maar vrijgesteld als het gaat om handelingen die worden verricht in verband met o.a. de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Voorbeelden van gemaakte foto's van de steenmarter en de eekhoorn zijn weergegeven op Figuur 3.6. Op Figuur 3.7. zijn de locaties van waarnemingen van deze soorten weergegeven. Vooral bij de locatie bij de puinbreker is verschillende keren de steenmarter vastgelegd. Dit duidt op de aanwezigheid van een verblijfplaats in de directe omgeving. Waarschijnlijk is deze verblijfplaats aanwezig op het terrein van de puinbreker. Dit terrein biedt namelijk veel potentieel geschikte verblijfplaatsen door de aanwezigheid van stenhopen, gebouwtjes en ruigtes.

Figuur 3.6. Links: waargenomen steenmarter, rechts: waargenomen eekhoorn.

- Waarnemingen steenmarter
- Waarnemingen steenmarter en eekhoorn

Figuur 3.7. Waarnemingen beschermde soorten tijdens het cameraonderzoek.

Er zijn geen bunzing, wezel of hermelijn waargenomen in het onderzoeksgebied. Het kan daarmee worden uitgesloten dat deze soorten in het onderzoeksgebied voor komen.

4 Resultaten en toetsing Wet natuurbescherming

4.1 Resultaten

In Tabel 4.1. is een overzicht gegeven van de resultaten van de verschillende onderzoeken die zijn uitgevoerd.

Tabel 4.1. resultaten soortonderzoeken.

Soort	Conclusie
Levendbarende hagedis	De levendbarende hagedis komt in lage dichtheden in het onderzoeksgebied voor.
Hazelworm	Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat de hazelworm in het onderzoeksgebied voor komt.
Jaarrond beschermde nesten	In het onderzoeksgebied komt het jaarrond beschermde nest van een buizerd voor.
Steenmarter	In het onderzoeksgebied komt de steenmarter voor. Vermoedelijk heeft de steenmarter een verblijfplaats op het terrein van de puinbreker.
Eekhoorn	In het onderzoeksgebied komt de eekhoorn voor. Er zijn geen eekhoornnesten vastgesteld in het onderzoeksgebied.

4.2 Toetsing Wet natuurbescherming

4.2.1 Levendbarende hagedis

In het onderzoeksgebied komt de levendbarende hagedis voor. De levendbarende hagedis is beschermd middels Artikel 3.10 uit de Wet natuurbescherming. Bij de geplande ontwikkeling wordt in ieder geval tijdelijk een deel van het huidige leefgebied geraakt. Daarom is een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming nodig.

Het is aannemelijk dat deze ontheffing verleend gaat worden. Ruimtelijke ontwikkeling is voor soorten uit Artikel 3.10 een ontheffingsgrond. De kern van het leefgebied van de levendbarende hagedis ligt in het Natura 2000-gebied buiten het plangebied. Door de ontwikkeling wordt dus maar een heel klein deel van de populatie "geraakt", waardoor de staat van instandhouding niet in het geding is. Daarnaast zijn er geen alternatieven voor de gewenste ontwikkeling. Behoud van de huidige inrichting is niet gewenst vanuit de versterking van N2000-gebied, waardoor ook het leefgebied van de levendbarende hagedis wordt uitgebreid. Daarnaast kan bij de planning van de uitvoering rekening gehouden worden met de kwetsbare periode van de soort.

4.2.2 Steenmarter

In het onderzoeksgebied komt vermoedelijk de verblijfplaats van een steenmarter voor op het terrein van de puinbreker. De steenmarter is beschermd middels Artikel 3.10 uit de Wet natuurbescherming. Bij de geplande ontwikkeling verdwijnt de verblijfplaats van de steenmarter. Om de verblijfplaats te mogen vernietigen is een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming nodig.

Het is aannemelijk dat deze ontheffing verleend gaat worden. Ruimtelijke ontwikkeling is voor soorten uit Artikel 3.10 een ontheffingsgrond. Daarnaast is de staat van instandhouding van de steenmarter in Noord-Brabant prima. Ook zijn er geen alternatieven voor de gewenste ontwikkeling. Behoud van de huidige inrichting is niet gewenst vanuit de versterking van N2000-gebied, waardoor ook het leefgebied van de steenmarter hagedis wordt uitgebreid. Tot slot kan bij de planning van de uitvoering rekening gehouden worden met de kwetsbare periode van de soort.

4.2.3 Buizerd

In het onderzoeksgebied is een jaarrond beschermd nest van de buizerd aanwezig. Dit nest is beschermd middels Artikel 3.1 uit de Wet natuurbescherming. Bij de geplande ontwikkeling blijft dit nest en de directe omgeving hiervan in tact.

De exacte toekomstige inrichting van het gebied rond het nest is nog onbekend. Om een overtreding te voorkomen, mag het nest niet verstoord worden tijdens het broedseizoen. Om dit te voorkomen moet niet (of beperkt) gewerkt worden binnen een straal van 75 meter rond deze nestlocatie tijdens het broedseizoen. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

4.2.4 Eekhoorn

Uit het onderzoek blijkt dat de eekhoorn in het onderzoeksgebied voorkomt. In het onderzoeksgebied zijn echter geen nesten van deze soort waargenomen. De eekhoorn is beschermd middels Artikel 3.10 uit de Wet natuurbescherming.

Bij de geplande ontwikkeling verdwijnt (tijdelijk) leefgebied van de soort. Er verdwijnen geen nesten. In de omgeving van het onderzoeksgebied is voldoende alternatief leefgebied voor de soort aanwezig. Daarmee heeft het plan geen effect op de eekhoorn. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

5 Bronnen

Antea group, 2019. Natuurtoets proeftuin Goirle

BIJ12, 2017. Kennisdocument levendbarende hagedis.

BIJ12, 2017. Kennisdocument buizerd.

Provincie Noord Brabant, 2017. Handreiking kleine marters in relatie tot soortenbescherming.

Netwerk groene bureau's, 2017. Onderzoeksprotocol hazelworm.

Netwerk groene bureau's, 2017. Onderzoeksprotocol levendbarende hagedis.

NDFP

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT

www.anteagroup.nl

Copyright © 2019

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.